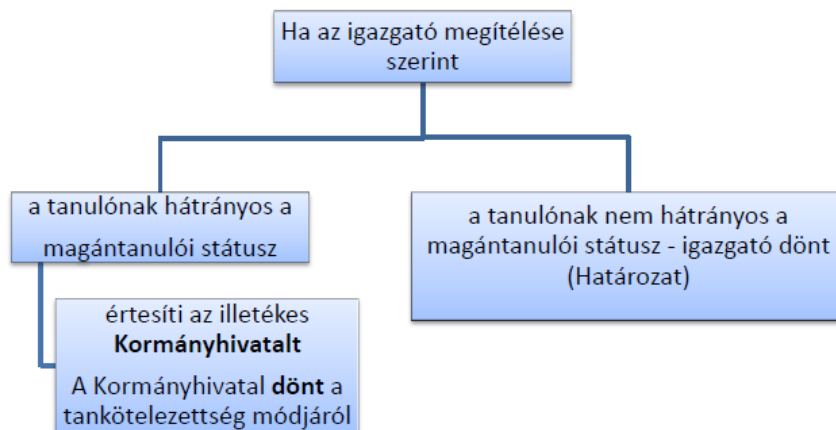

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 45.§ (5) (továbbiakban: Nkt.) a tankötelezettség **iskolába járással**, vagy ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére **magántanulóként** teljesíthető.

1. MAGÁNTANULÓKÉNT SZÜLŐ KÉRELMÉRE

45. § (6) Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét.

91. § (1) Magyar állampolgár engedély nélkül folytathat tanulmányokat külföldön és tankötelezettségét külföldi nevelési-oktatási intézményben is teljesítheti.
(2)256 A tanköteles tanuló tanulmányainak külföldön történő folytatását – a tanköteles gyermek nyilvántartása céljából – be kell jelenteni a lakóhely, ennek hiányában tartózkodási hely szerint illetékes járási hivatalnak, vagy, ha a tanuló már hazai iskolába beiratkozott, az iskola igazgatójának.
(3)257 A külföldi tanulmányok alatt a tanuló magyarországi tanulói jogviszonya szünetel, **kivéve**, ha tanulmányait magántanulóként Magyarországon folytatja.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (továbbiakban: R.) **75. § (1) bek.** Ha a tanuló – **a szülő kérelme alapján** – a tankötelezettségének magántanulóként kíván eleget tenni, **és az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak ez hátrányos**, akkor az erre irányuló kérelem benyújtásától számított öt napon belül az iskola igazgatója megkeresi a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes **kormányhivatalt**, amely a gyámhatóság és a

gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után **dönt arról**, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának a döntéshez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét. A gyermekjóléti szolgálat tizenöt napon belül köteles megküldeni véleményét.

R. 75. § (2) Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének **a szülő kérelme alapján magántanulóként** tesz eleget, **felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel.** A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt a magántanuló kötelességeiről és jogairól. A magántanuló az igazgató előzetes engedélyével vehet részt a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon. A magántanuló kérelemre felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra.

Figyeljünk az iskolák által használt záradéokra!

„Tanulmányait a szülő kérésére (szakértői vélemény alapján) magántanulóként folytatja.” (N. Tl.)

2. MAGÁNTANULÓ SZAKÉRTŐI BIZOTTSÁG/NEVELÉSI TANÁCSADÓ JAVASLATÁRA

Nkt. 27. § (7) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt magántanulóként tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulóként **az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre.** Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

R. 75. § (3) **Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló** a nevelési tanácsadási feladatot, szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény szakértői véleménye alapján **tanulmányait magántanulóként folytatja**, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról

- a) a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a szakvéleményt kiállító a **nevelési tanácsadást ellátó intézménynek,**
- b) sajátos nevelési igényű tanuló esetén a **fővárosi, megyei utazó gyógypedagógusi hálózat keretében kell gondoskodni.**

(Lásd még a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet (R.) a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló rendelet 17. § (1) e, f pontját, valamint e R. 41. § (1) f pontját!)

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 75. § (4) **az iskola köteles gondoskodni** a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról akkor is, ha **szakorvosi vélemény alapján otthoni ellátás keretében részesül tartós gyógykezelésben, és emiatt magántanulóként folytatja tanulmányait.**

20/2012. (VIII.31.) EMMI rend. 64. § (2) bek. **osztályozó vizsgát kell tennie** a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,

3. MAGÁNTANULÓI JOGVISZONY SZAKORVOSI VÉLEMÉNY ALAPJÁN OTTHONI ELLÁTÁS KERETÉBEN TARTÓS GYÓGYKEZELÉSBEN RÉSZESÜLŐ TANULÓ ESETÉN

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 75. § (4) bek. alapján az iskola köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról akkor is, ha szakorvosi vélemény alapján otthoni ellátás keretében részesül tartós gyógykezelésben, és emiatt magántanulóként folytatja tanulmányait.

.....
Nkt. 50. § (1) A tanuló – beleértve a magántanulót is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll.

Nkt. 55. § (2) A magántanulót – az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével – az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.

Nkt. 55. § (3) Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 22. § (8) Az iskolába felvett gyermeket, tanulót – beleértve a magántanulót is – az iskola tartja nyilván.

Figyelembe véve a magántanulók esetében a köznevelési intézményben nyilvántartott és kezelt adatokat, így a Nkt. 41. § (4) ea. pont, 44. § (5) k. pontját.

Javasolt, hogy az intézményvezető „Magántanulói szabályzat”-ban rögzítse a magántanulókra vonatkozó helyi rendelkezéseket.

.....
Fontos!

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) új 34/A. §-sal egészült ki1, melynek értelmében a tanítási napon a tanítási órától vagy az iskola által szervezett foglalkozástól engedély nélkül távolmaradó, vagy onnan engedély nélkül eltávozó 14. életévét be nem töltött tanulóval szemben a rendőrség a következő intézkedés megtételére jogosult.

A rendőr azt a 14. életévét be nem töltött tanulót, aki nagykorú kísérete nélkül, valamint azt a gyermeket, aki nem tudja hitelt érdemlően igazolni, hogy a tanítási napon a tanítási órától vagy az iskola által szervezett kötelező foglalkozástól engedéllyel maradt távol, vagy arról engedéllyel távozott el – a nevelési-oktatási intézménnyel történt előzetes egyeztetést követően – a nevelési-oktatási intézmény vezetőjéhez kísérheti. E § alkalmazásában hitelt érdemlő igazoláson a nevelési-oktatási intézmény, az orvos, valamint a 14. életévét be nem töltött tanuló szülője, törvényes képviselője által kiállított írásbeli igazolást kell érteni.

Ezért, a 14. életévét be nem töltött magántanuló részére a Rtv. értelmében az iskola írásbeli igazolást ad ki, miszerint magántanuló státusza okán a tanuló fel van mentve a tanítási órák látogatása alól. (Így elkerülhető a felesleges rendőri intézkedés.)

A magántanuló felkészítése és értékelése

A magántanuló szülőjét, gondozóját az igazgató tájékoztatja jogairól és kötelességeiről.

A magántanulói jogviszony keretében a tanuló felkészítéséről a szülői felügyeletet gyakorló köteles gondoskodni. A tanuló ebben az esetben a vizsgáira egyedül készül fel. A magántanuló igénybe veheti az iskola könyvtárának szolgáltatásait. Az iskola évente két alkalommal lehetőséget biztosít a tanuló számára – konzultáció formájában – annak felmérésére, hogy hol tart a felkészülésben.

A tanuló osztályzatának megállapítására évente kerül sor. A tanévet lezáró értékelés júniusban vagy augusztusban megadott napon történik, ettől eltérni külföldi tartózkodás esetében írásos kérelemmel, a munkahely igazolásával lehet. A számonkérés írásos és szóbeli osztályozó vizsga, ütemezéséről és szervezéséről az osztályfőnök tájékoztatja a szülői felügyeletet ellátót. Az osztályozó vizsga mindig legalább háromfős vizsgabizottság előtt zajlik.

Az osztályozó vizsga a készségtárgyak kivételével (testnevelés, ének, vizuális kultúra, technika-és életvitel) minden tantárgyra kiterjed. Magatartás és szorgalom értékelése nem történik.

A tanuló érdemjegyeit és osztályzatait az iskola állapítja meg, illetve dönt a tanuló magasabb évfolyamra lépésével kapcsolatos kérdésekben.